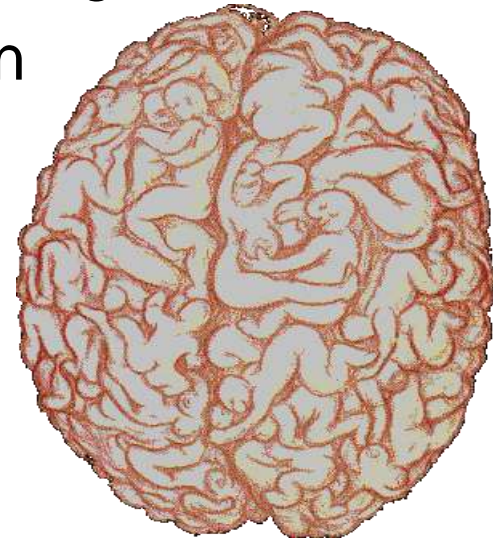

Hoe bespreekbaar is seksualiteit en kanker voor jou als professional en als AYA

Luca Incrocci
Hoogleraar Uro-Genitale Radiotherapie
Seksuoloog
Erasmus MC Kanker Instituut, Rotterdam

Waarom seks?

- Seks kan ontspannen, lichamelijk en geestelijk
- Seks kan pijn verminderen en rust geven
- Seks als een manier om met angst om te gaan
- Seks als een manier om verder te leven

Waarom is het moeilijk?

- Seks is en blijft een taboe
- Gebrek aan opleiding
- Omgaan met eigen normen en waarden
- Geen prioriteit
- Geen tijd
- ...

Hoe erover praten?

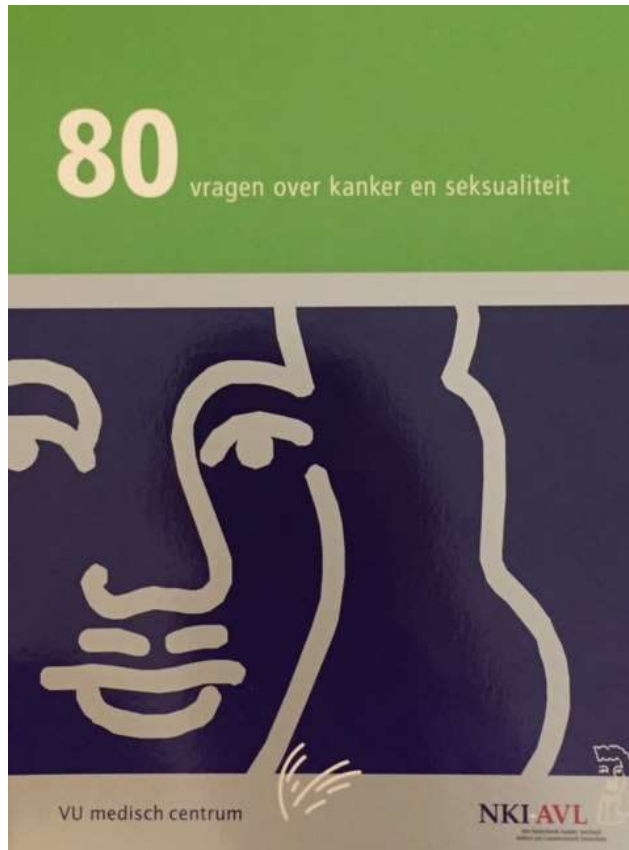
Hulpverleners:

- Vragen naar!
- Eerlijk zijn
- Neem de tijd
- Eigen normen en waarden doornemen
- Opleiding
- Doorverwijzen

Hoe erover praten?

(Ex)patiënten:

- Aangeven, het is nooit raar of misplaatst
- De hulpverlener heeft het ook hier moeite mee
- Bestaat geen normaal/abnormaal seks
- Wel misschien anders dan voor therapie

- Hoe snel mag ik weer seks na behandeling?
- Mag de pil worden gebruikt na borstkanker?
- Kan kanker je seksualiteit op een andere manier laten beleven?
- Is kanker besmettelijk?
- Kan seks kanker veroorzaken?
- Kan seks tijdens een bestralingsbehandeling?
- ...

Verandering na kanker behandeling

- Verminderde libido (zin in seks)
- Moeilijke erecties
- Pijnklachten
- Droog zijn (droge vagina, geen zaadlozing)
- Schaamte (stoma, een zaadbal)
- Vruchtbaarheid
- Schaamte, zelfbeeld
- ...

Forum

- Taboe om onderwerp aan te kaarten: geen prioriteit bij AYA en partner; geen oplossing
- Relevant in palliatief traject?
- Voorkeur voor gestructureerd gesprek, niet algemeen: hoe gaat het?
- Duidelijk maken bij wie je moet aankloppen als het nodig is
- Indien geen relatie en zoekend...wat kan wat niet kan

Forum

- Een ding is info geven (technisch), maar ook nodig hoe je partner reageert, je zelfbeeld, vertrouwen in relatie...dingen bij de naam noemen
- Partner altijd bijbetrekken, hoe omgaan met de nieuwe situatie

AYA
adolescent & young adult

Seks is leuk ook na kanker behandeling

